

OBSAH

Úvod	5
Krátká historie výroby československých motocyklů	7
Základní rozdělení jednostopých vozidel	17
Hlavní části motocyklu	23
Technické údaje motorů jednostopých motorových vozidel domácí výroby	24
Motocyklové motory	28
Charakteristika motoru	28
Spalovací motory podle druhu paliv a podle systému spalování	30
Kompresní poměr	31
Popis a funkce čtyřdobého motoru	33
<i>Pracovní oběh čtyřdobého motoru</i>	33
Ventilový rozvod čtyřdobého motoru	38
<i>Casování rozvodu</i>	38
Ventily	40
Ventilové sedlo	41
Ventilová pružina	41
Vačkový hřídel	42
Popis a funkce dvoudobého motoru	43
<i>Výhody a nevýhody dvoudobého motoru ve srovnání se čtyřdobým motorem</i>	49
Základní pojmy z mechaniky	52
<i>Jednotka času</i>	52
<i>Rychlost</i>	52
<i>Zrychlení</i>	52
<i>Síla, váha, tlak</i>	52
<i>Práce</i>	53
<i>Výkon</i>	53
<i>Jednotky výkonu</i>	53
<i>Výhřevnost</i>	54
<i>Účinnost</i>	54
Popis dílců a součástí motocyklového motoru	54
<i>Válec a příslušenství</i>	56
<i>Hlava válce</i>	57
<i>Kliková skříň</i>	59
<i>Klikové ústrojí</i>	60
<i>Píst</i>	60
<i>Pístní kroužky</i>	61

Pístní čep	62
Ojnice	62
Klíkový hřídel	63
Ložiska motocyklového motoru	64
Palivová soustava	65
Detonace	67
Samozápaly	67
Karburátor	68
Zařízení pro automatickou regulaci směšovacího poměru	70
Pomocná zařízení	71
Zařízení pro spouštění studeného motoru	72
Zařízení pro běh naprázdno	73
Nová řada karburátorů JIKOV pro motocykly a skútry	73
Automatická regulace směšovacího poměru podle požadavku motorů ..	76
Seřízení motocyklových karburátorů	77
Šroubek chodu naprázdno	78
Určení velikosti hlavní trysky	79
Seřízení běhu naprázdno	80
Určení výřezu šoupátka a polohy jehly	81
Změna hladiny benzínu v plovákové komoře	82
Udržování karburátoru	82
Čistič vzduchu a tlumič sání	84
Nádrž na benzin a přívodní potrubí	85
Otočná rukovět	86
Údržba palivové soustavy	86
Vliv rychlosti jízdy na spotřebu benzínu	87
Výfukový systém	88
Mazání motorů	91
Základy tření a mazání	91
Způsoby mazání čtyřdobých motorů	92
Mazání dvoudobých motorů	93
Motorové oleje	94
Vlastnosti motorového oleje	94
Chlazení motocyklových motorů	96
Chlazení vzduchem	97
Zapalování a elektrické zařízení	100
Elektrický proud	100
Elektrické napětí	102
Elektromagnetická indukce	103
Elektrický akumulátor	106
Ošetřování akumulátoru	107
Elektrická výbava motocyklu	109
Napájecí okruh	109
Zapalovací okruh	109
Osvětlovací okruh	109

Signalizační okruh	109
Napájecí okruh	109
Dynamo	110
Regulátor napětí a zpětný spínač	111
Dynamospouštěč	114
Zapalovací okruh	115
Dynamobateriové zapalování	116
Zapalovací cívka	117
Přerušovač s kondenzátorem	117
Předstih zapalování	120
Údržba přerušovače	121
Zapalovací svíčky	121
Poruchy svíček	124
Jak hledáme závady v zapalovacím okruhu	130
Výhody a nevýhody dynamobateriového zapalování	131
Magnetoelektrické zapalování	132
Výhody a nevýhody magnetoelektrického zapalování	134
Osvětlovací okruh	134
Světlomet	135
Koncové světlo	136
Signalizační zařízení	136
Brzdové světlo	136
Elektromagnetická houkačka	137
Ukazatel směru jízdy	137
Udržování světlometu a svítilen	138
Spinací skříňka	138
Pojistka	139
Rozvod elektrického proudu	139
Rychloměr a počítáč kilometrů	140
Schémata elektrického zařízení	140
Moped Jawa 50, typ 551	140
Malý motocykl Jawa 50, typ 555 „Pionýr“	141
Motocykl ČZ 175, typ 450	142
Skútr Cezeta, typ 501/05	143
Spojka	147
Spojka motoru Jawa 551	147
Spojka motoru Jawa 550 - Pionýr	148
Spojka motoru Manet S 100	149
Spojka Jawa ČZ	149
Seřízení spojky	150
Primární a sekundární převod	154
Převodovka	155
Princip převodu	156
Čtyřstupňová převodovka Jawa - ČZ s předlohou	157
Čtyřstupňová převodovka skútru Manet	161

<i>Dvoustupňová převodovka mopedu Jawa 50</i>	163
Razení převodů s poloautomatem Jawa	165
Mechanické spouštěcí zařízení	166
Podvozek	169
Rámy a bezrámové podvozky	169
Princip pérování a tlumení	172
Přední vidlice	175
<i>Teleskopické vidlice</i>	176
<i>Kyvné vidlice</i>	177
Pérování zadního kola	177
<i>Dvojsedlo</i>	180
Brzdy	181
Princip brzdění	181
<i>Mechanická dvoučelistová brzda</i>	184
Kola a pneumatiky	188
Kola	188
Pneumatiky	189
Postranní vozík	191
Plánovaná údržba	194
Zajíždění nového motocyklu nebo skútru	195
<i>Moped Jawa 50, typ 551</i>	195
<i>Skútr Cezeta 175</i>	196
<i>Motocykl Jawa 350</i>	198
Denní ošetřování motocyklu a skútru	198
Údržba	200
Mazání	201
Dekarbonizace	203
Zjišťování a odstraňování poruch	204
<i>Motor má nepravidelný chod</i>	206
<i>Ostatní běžné poruchy</i>	207
<i>Několik dobrých rad</i>	212
Zkušenosti z jízdy na motocyklu	213
Moped	213
<i>Před jízdou</i>	213
<i>Spouštění motoru</i>	213
<i>Postup řazení převodových stupňů</i>	215
<i>Jízda se svahu</i>	216
<i>Zastavení motoru</i>	216
Motocykl	216
<i>Před jízdou</i>	216
<i>Zastavování</i>	219
<i>Jízda</i>	219
<i>Zpomalení</i>	220

Základní poznatky pro jízdu	221
<i>Jízda po rovné silnici</i>	223
<i>Jízda v zatáčke</i>	223
<i>Jízda za deště a na blátivé cestě</i>	227
<i>Jízda na náledí</i>	227
<i>Něco o smyku</i>	228
<i>Jak rychle jezdit v noci</i>	228
Oblečení motocyklisty	229
<i>Účelné oblečení pro zimní jízdy</i>	230
Ochranné průhledné štíty	231
Ochrana rukou	234
Něco o jždě spolujezdce	237
Co stojí jízda na plný plyn	239
Jaké náradí vozíme s sebou	241
První pomoc při dopravním úrazu	241
Co dělat po nehodě	245
Uložení motocyklu na delší dobu	246